

Gemeente Amsterdam

Dienst Onderzoek en Statistiek

Digitaal Panel Noord

Ondernemersklimaat

Eerste meting ondernemers

Projectnummer: 11239

In opdracht van: Stadsdeel Noord

Drs. Rogier van der Groep

Dr. Esther Jakobs

Oudezijds Voorburgwal 300

1012 GL Amsterdam

Telefoon 020 251 0442

r.groep@os.amsterdam.nl

Postbus 658

1000 AR Amsterdam

Fax 020 251 0444

www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, november 2011

Inhoud

Samenvatting	5
Inleiding	7
Ondernemersklimaat in Noord	9
1.1 Vestigingsgedrag	9
1.2 Verhuisgedrag	10
1.3 Ondernemersklimaat	10
1.4 Aspecten ondernemersklimaat	12
1.5 Ontwikkeling ondernemersklimaat	13
1.6 Verbeterpunten en opmerkingen	14

Samenvatting

Achtergrond

In de periode 2009-2010 hebben O+S en stadsdeel Noord een digitaal bewonerspanel voor het stadsdeel opgebouwd. Dit Digitaal Panel Noord heeft inmiddels 480 leden. In september 2011 zijn ook ondernemers door O+S benaderd om lid te worden. Momenteel zijn 97 ondernemers lid.

Eerste meting: ondernemersklimaat

In de eerste meting is aan de ondernemers van het Digitaal Panel Noord gevraagd wat zij vinden van het ondernemersklimaat in Noord. In dit kader is gevraagd in hoeverre zij zaken als bereikbaarheid, organisatiegraad en lokale lasten waarderen. Ook wil het stadsdeel weten waarom bedrijven in Noord gevestigd zijn en hoe zij hun bedrijfsruimte en bedrijfsomgeving waarderen. De 97 panelleden konden tot half oktober 2011 reageren. Van hen hebben 57 gereageerd, wat een respons oplevert van 58%.

Ondernemersklimaat beoordeeld met een 7

De meeste geïnterviewde panelleden zijn positief over het ondernemersklimaat. Gemiddeld geven de panelleden een 7 als rapportcijfer. Driekwart heeft dan ook niet de wens om binnenkort te verhuizen. Ongeveer één op de tien wil wel verhuizen, maar wil graag binnen het stadsdeel blijven. Op de vraag waarom men in Noord gevestigd is geven panelleden die vanuit hun huis werken (in het algemeen zzp'ers) aan dat men al in Noord woont. Panelleden die niet vanuit hun huis werken geven aan dat men in Noord geschikte bedrijfsruimte kon vinden en dat de bereikbaarheid goed is.

Bereikbaarheid en parkeermogelijkheden meest gewaardeerd

Aan de hand van stellingen is in kaart gebracht welke aspecten van het ondernemersklimaat de panelleden het meest waarderen. Hieruit blijkt dat men het meest tevreden is over de parkeermogelijkheden en de bereikbaarheid voor klanten in Noord. Ook het bedrijfspand wordt in het algemeen goed beoordeeld. Iets minder tevreden is men over de werkomgeving en de mogelijkheden om te netwerken.

Bijna helft ziet ondernemersklimaat positief veranderen

Iets minder dan de helft van het panel vindt dat het ondernemersklimaat in Noord is verbeterd. Eénderde ziet geen verandering. Panelleden geven daarbij aan dat oude bedrijventerreinen gesaneerd zijn en dat nieuwbouw en renovatie heeft plaats gevonden.

Conclusie

Ondernemers waarderen de bereikbaarheid en de parkeermogelijkheden in Noord. Aandachtspunt blijft volgens sommigen de dreiging van betaald parkeren in sommige delen van Noord. De panelleden zien wel dat buurten en bedrijventerreinen in Noord zijn opgeknapt wat (nieuw) ondernemersbloed en creatieven naar Noord heeft getrokken. Twee panelleden vroegen zich in dit kader af of bij een nieuwe meting aandacht besteed kan worden aan het combineren van werken en wonen.

Om het ondernemersklimaat nog meer te verbeteren zou het stadsdeel zich naast de eerder aangegeven punten (als bereikbaarheid en parkeermogelijkheden) kunnen richten op die onderwerpen die het oordeel over het ondernemersklimaat het sterkst beïnvloeden. Deze zijn - zo blijkt uit een correlatieanalyse - de dienstverlening van het stadsdeel en het oordeel over de mogelijkheden om te netwerken. Wanneer men (nog) positiever oordeelt over deze onderwerpen is de kans het grootst dat het ondernemersklimaat ook positiever beoordeeld wordt.

Inleiding

Achtergrond

In de periode 2009-2010 heeft O+S samen met stadsdeel Noord een digitaal bewonerspanel voor het stadsdeel opgebouwd. Dit Digitaal Panel Noord heeft inmiddels 480 leden en er zijn zes enquêtes onder dit panel uitgevoerd.

Stadsdeel Noord is ook geïnteresseerd in de mening van ondernemers uit Noord en daarom is besloten om ook onder deze groep te werven voor het panel. Afhankelijk van de vraagstelling van het onderzoek zal men soms de groepen afzonderlijk en soms bewoners en ondernemers benaderen voor een panelmeting.

In september 2011 zijn ondernemers door O+S benaderd om lid te worden. De benodigde e-mailadressen kwamen van het ARRA-bestand. Dit is het vestigingenregister van bedrijven in Amsterdam en omstreken dat eveneens door O+S beheerd wordt.

Momenteel zijn 97 ondernemers lid. Op het moment dat ondernemers zich konden inschrijven hebben zij een aantal achtergrondgegevens van hun bedrijf ingevuld, zoals het aantal werknemers, hoelang men in Noord is gevestigd en in welke branche zij vallen. Deze gegevens dienen als achtergrondvariabelen voor deze en toekomstige enquêtes.

Eerste meting: Ondernemersklimaat in Noord

Het onderwerp van de eerste meting is het vestigingsklimaat en ondernemersklimaat van Noord. Het gaat hierbij om zaken als bedrijfsruimte, bereikbaarheid, organisatiegraad en lokale lasten. Het stadsdeel wil weten waarom bedrijven in Noord gevestigd zijn en hoe zij hun bedrijfsruimte en bedrijfsomgeving waarderen. Ook is gevraagd naar het ondernemersklimaat in Noord en zijn vragen gesteld over de rol van het stadsdeel om dit ondernemersklimaat te verbeteren.

Respons: 58%

Van de 97 ondernemers in Noord die lid van het panel zijn, hebben er 57 gereageerd. Dit levert een respons op van 58%. Van de geïnterviewde panelleden is ruim éénderde (35%) gevestigd op bedrijventerrein Buiksloterham. De grootste groep panelleden (16%) is werkzaam in de groot- of detailhandel en bijna één op drie is zzp'er. Ruim éénderde (37%) van de geïnterviewden geeft aan in Noord te wonen en bijna de helft (46%) woont buiten Amsterdam. In de bijlage staat een volledige responsverantwoording.

Ondernemersklimaat in Noord

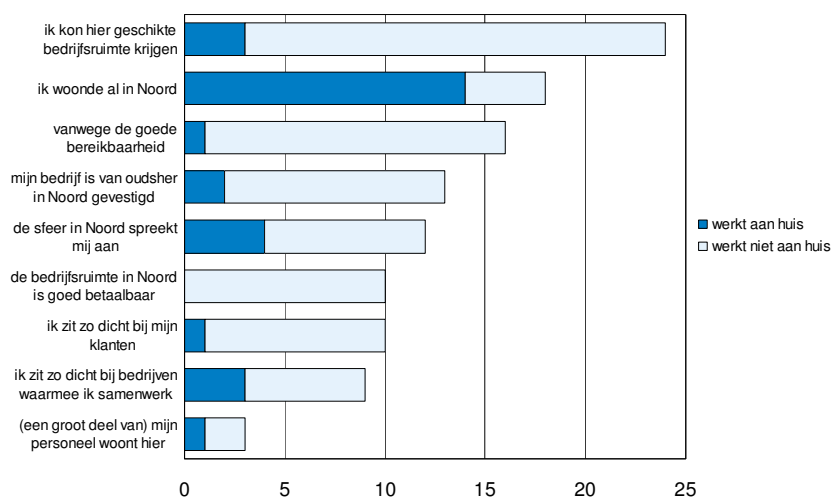
Bij het ondernemersklimaat gaat het om zaken als bedrijfsruimte, bereikbaarheid, organisatiegraad en lokale lasten. Om na te gaan of ondernemers tevreden zijn over het ondernemersklimaat in Noord is ook gevraagd waarom men in Noord gevestigd is en of men van plan is te verhuizen. Het vestigingsgedrag en het verhuisgedrag is daarmee een indicator voor een goed of slecht ondernemersklimaat.

1.1 Vestigingsgedrag

Aan de panelleden is gevraagd waarom zij hun bedrijf in Noord gevestigd hebben. De meest genoemde reden is dat men in Noord geschikte bedrijfsruimte kon vinden en dat men al in Noord woonde. Deze tweede motivatie wordt gegeven door panelleden die vanuit huis werken. Voor een groot deel zijn dit zzp'ers.

Vier panelleden geven ook nog een andere reden waarom zij in Noord gevestigd zijn. Twee van hen geven nog eens extra aan aan huis te werken, één panellid geeft aan over voldoende parkeerplaatsen te beschikken en één panellid geeft aan te willen samenwerken met andere kunstenaars in NDSM-terrein.

Figuur 1 Redenen om in Noord te vestigen, 2011 (meerdere antwoorden mogelijk, aantallen)

1.2 Verhuisgedrag

Ook is gevraagd of men van plan is om te verhuizen. Driekwart heeft niet de wens om binnenkort te verhuizen. Een op de tien (11%) wil wel verhuizen, maar wil wel binnen het stadsdeel blijven werken. Eén panellid geeft aan te willen verhuizen, maar dat op dit moment niet te kunnen. Als reden geeft dit panellid aan dat het ondernemersklimaat niet goed is.

Tabel 2 Verhuiscens, 2011 (n=57, procenten)

nee	77
ja, binnen stadsdeel Noord	11
ik wil wel verhuizen, maar ik kan niet	2
weet ik niet	11
totaal	100

1.3 Ondernemersklimaat

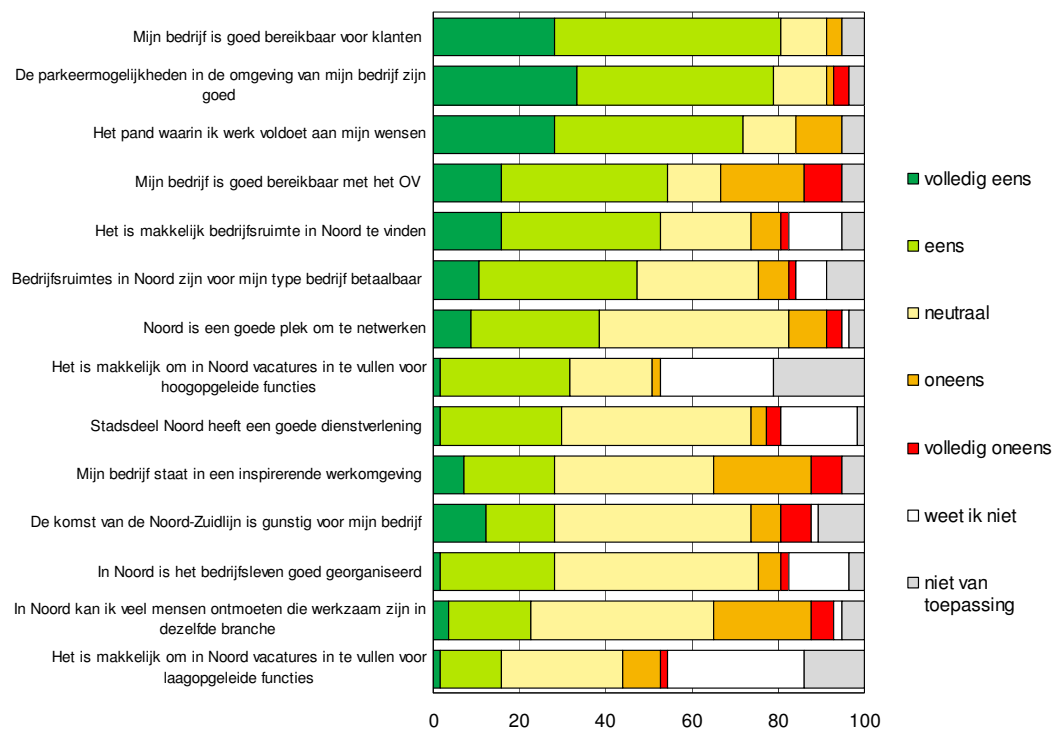
Rapportcijfer

De meeste geïnterviewde panelleden zijn positief over het ondernemersklimaat. Gemiddeld geven de panelleden een 7 als rapportcijfer. Vierentwintig panelleden geven een 7 en zeventien panelleden geven een 8. Vier panelleden geven een onvoldoende.

Aspecten van ondernemersklimaat

Aan de hand van stellingen is in kaart gebracht welke aspecten van het ondernemersklimaat de panelleden het meest waarderen. De parkeermogelijkheden en de bereikbaarheid voor klanten worden in dit kader door ongeveer 80% van de panelleden als positief beoordeeld. Daarnaast is driekwart tevreden over het pand waar men werkzaam is. Aspecten die wat vaker negatief beoordeeld worden zijn de werkomgeving. Zo vindt éénderde (30%) niet dat de werkomgeving inspirerend is. Een vergelijkbaar deel is het ook niet eens met de stelling dat er voldoende mensen zijn om te ontmoeten in dezelfde branche.

Figuur 3 Beoordeling aspecten van ondernemersklimaat, 2011 (procenten, n=57)

Samenhang stellingen en ondernemersklimaat

Het is interessant om na te gaan welke stelling het sterkst samenhangt met het rapportcijfer. Deze samenhang wordt berekend met correlatiecoëfficiënten. Hoe hoger het cijfer, hoe meer samenhang, hoe sterker de 'invloed' is op het rapportcijfer. De cijfers laten zien dat de stelling omtrent dienstverlening (zie tabel 4) het sterkst samenhangt met het rapportcijfer. Dus: panelleden die tevreden zijn over de dienstverlening geven in het algemeen ook een hoog rapportcijfer voor het ondernemersklimaat. Andersom geldt het zelfde: Panelleden die de stelling omtrent dienstverlening negatief beoordelen geven in het algemeen ook een laag rapportcijfer.

Andere stellingen die sterk samenhangen met het rapportcijfer voor het ondernemersklimaat zijn de stellingen omtrent netwerken en het ontmoeten van personen in dezelfde branche. Respondenten die kennelijk tevreden zijn over de netwerkmogelijkheden, zijn ook sneller geneigd een hoog rapportcijfer te geven voor het ondernemersklimaat. Respondenten die juist ontevreden zijn over het netwerk en het ontmoeten van branchegeenoten geven een in het algemeen een lager cijfer voor het ondernemersklimaat.

Tabel 4 Samenhang stellingen met rapportcijfer, 2011 (correlatie coëfficiënten)

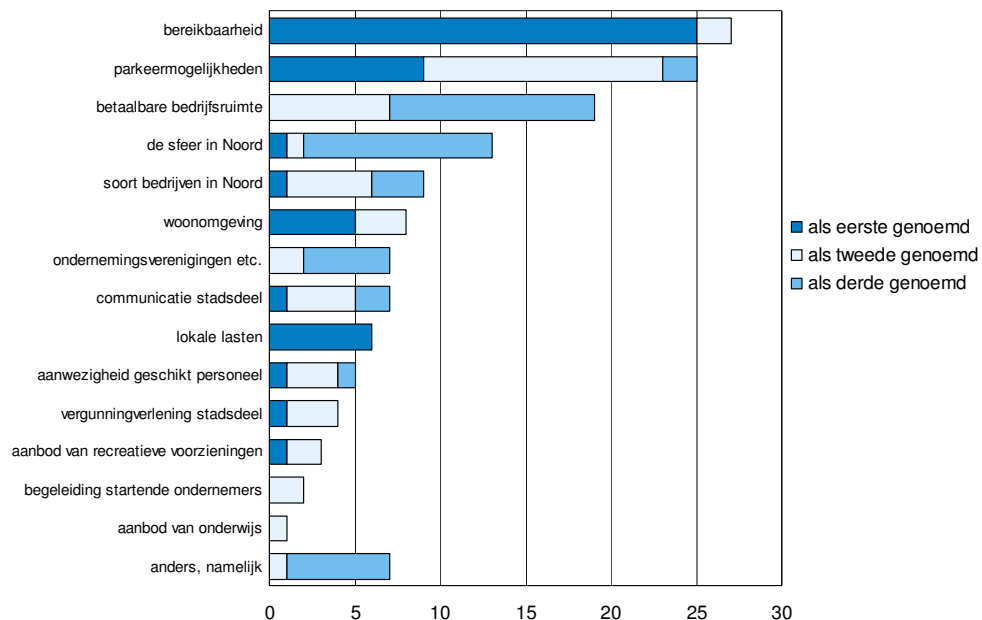
Stadsdeel Noord heeft een goede dienstverlening	0,6*
Noord is een goede plek om te netwerken	0,6*
In Noord kan ik veel mensen ontmoeten die werkzaam zijn in dezelfde branche	0,5*
Het pand waarin ik werk voldoet aan mijn wensen	0,5*
Mijn bedrijf is goed bereikbaar met het OV	0,5*
Mijn bedrijf staat in een inspirerende werkomgeving	0,4*
Mijn bedrijf is goed bereikbaar voor klanten	0,4*
De komst van de Noord-Zuidlijn is gunstig voor mijn bedrijf	0,3*
<i>In Noord is het bedrijfsleven goed georganiseerd</i>	0,2
<i>Bedrijfsruimtes in Noord zijn voor mijn type bedrijf betaalbaar</i>	0,2
<i>Het is makkelijk bedrijfsruimte in Noord te vinden</i>	0,1
<i>Het is makkelijk om in Noord vacatures in te vullen voor hoogopgeleide functies</i>	0,1
<i>Het is makkelijk om in Noord vacatures in te vullen voor laagopgeleide functies</i>	0,1
<i>De parkeermogelijkheden in de omgeving van mijn bedrijf zijn goed</i>	0,0

* is significant - hoe hoger de cijfers, hoe meer samenhang met het rapportcijfer

1.4 Aspecten ondernemersklimaat

Er is ook expliciet gevraagd welke onderdelen men het meest van belang acht voor het bepalen van het rapportcijfer. De respondenten konden uit een lijst met onderwerpen drie items aanvinken. Het vaakst genoemd zijn *bereikbaarheid*, gevolgd door *parkeermogelijkheden* en *betaalbare bedrijfsruimte*.

Figuur 5 Aspecten die van belang worden geacht voor het ondernemersklimaat, 2011 (aantallen)

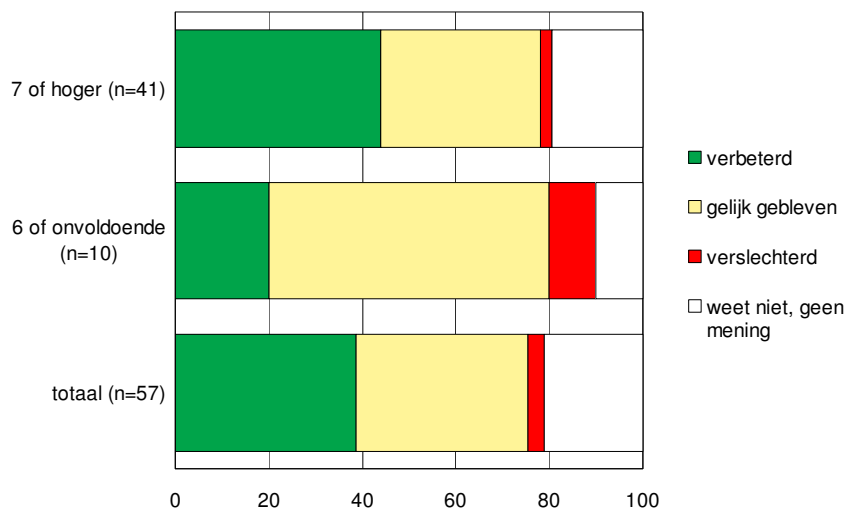
Panelleden konden ook bij de optie 'anders' zelf aangeven wat ze belangrijke aspecten vinden van het ondernemersklimaat. De volgende punten kwamen daar naar voren:

- *aanwezigheid kunstenaars NDSM*
- *aanwezigheid/ontwikkeling van geschikte bedrijfsruimte*
- *Het telkens maar uitstellen van de nieuwbouwplannen, terwijl overal in Amsterdam noord wel alles doorgaat*
- *onveiligheid*
- *slecht onderhoud van de straat en dan met name zwerfvuul!*
- *toekomstige bedrijven*
- *vrij parkeren*

1.5 Ontwikkeling ondernemersklimaat

Bijna vier van de tien ondernemers vinden het ondernemersklimaat in Noord verbeterd. Iets meer dan een derde (35%) geeft aan dat het klimaat niet veranderd is. Twee panelleden vinden juist dat het ondernemersklimaat is verslechterd. Overigens geeft een groot deel (21%) aan niet te weten of het ondernemersklimaat positief dan wel negatief veranderd is. Panelleden die een zeven of hoger als rapportcijfer geven, zijn in het algemeen iets positiever over de ontwikkeling van het ondernemersklimaat dan panelleden die een zes of lager geven.

Figuur 6 ontwikkeling ondernemersklimaat, 2011 (procenten)

Als reden waarom het ondernemersklimaat is verbeterd constateren panelleden ten eerste dat er meer (en prestigieuze) bedrijven bijgekomen zijn. Ten tweede geven panelleden aan dat oude bedrijventerreinen zijn gesaneerd en dat nieuwbouw en renovatie heeft plaats gevonden. Daarnaast ziet een enkel panellid als derde punt dat steeds meer hogeropgeleiden naar Noord verhuizen.

Twee panelleden geven een toelichting bij de vraag waarom in hun ogen het ondernemersklimaat is verslechterd. Eén panellid meent dat het wellicht aan de crisis ligt.

De ander meent dat de crisis juist door het stadsdeel aangewend wordt om projecten niet af te maken.

1.6 Verbeterpunten en opmerkingen

Aan het einde van de enquête zijn twee open vragen gesteld. Eerst is gevraagd welke verbeterpunten er voor het stadsdeel zijn om het ondernemersklimaat in de toekomst te verbeteren. Op basis van deze vraag kan er onderscheid gemaakt worden tussen een aantal items. Zes respondenten noemen de bereikbaarheid en parkeerproblematiek als aandachtspunt. Andere issues zijn dat er (nog) meer geïnvesteerd moet worden in renovatie en nieuwbouw van bedrijventerreinen en dat de veiligheid in Noord moet verbeteren.

Tabel 7 Meest genoemde punten (aantal keer genoemd)

bereikbaarheid/parkeren/onderhoud infrastructuur	8
investeren/recoveren vastgoed	5
faciliteren ondersteunen van het netwerk	5
Veiligheid	5
faciliteren van horeca en recreatieve voorzieningen	2
schoonhouden openbare ruimte	2
bouwen van woningen voor hoogopgeleiden	2

Elf panelleden hebben opmerkingen gemaakt bij de afsluitende vraag of er nog opmerkingen zijn ten aanzien van dit onderzoek, of suggesties voor het volgende onderzoek. Twee panelleden vroegen zich in dit kader af of er in een nieuwe meting geen aandacht besteed kan worden aan het gecombineerd wonen en werken in Noord. Daarnaast mag volgens sommige panelleden meer aandacht besteed worden aan het interessanter maken van Noord voor creatieven en hoger opgeleiden.

Bijlage 1 Respons

Tabel 1 Respons naar buurtcombinatie, 2011 (procenten, n=57)

Buiksloterham	35
Nieuwendammerham	12
Volewijck	11
IJplein/Vogelbuurt	9
Tuindorp Oostzaan	9
Nieuwendammerdijk/Buiksloterdijk	7
Buikslotermeer	7
Banne Buiksloot	4
Tuindorp Nieuwendam	2
Oostzonerwerf	2
Nieuwendam-noord	2
Waterland	2
totaal	100

Tabel 2 Respons naar branche, 2011 (procenten)

Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	16
Informatie en communicatie	16
Cultuur, sport en recreatie	16
Bouwnijverheid	14
Overige dienstverlening	11
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	9
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	7
Industrie	5
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	2
Onderwijs	2
Gezondheids- en welzijnszorg	2
Extraterritoriale organisaties en lichamen	2
totaal	100

Tabel 3 Respons naar schatting van het aantal werkzame personen, 2011 (procenten)

1 persoon (allen ZZP'er)	28
2 tot 5 personen	21
5 tot 15 personen	26
15 personen of meer	19
onbekend	5
totaal	100

Tabel 4 Respons naar woontijd in Noord, 2011 (procenten)

1946 tot en met 1990	21
1991 tot en met 2000	21
2001 tot en met 2006	21
2007 tot en met 2011	32
onbekend	5
totaal	100

Tabel 5 Respons naar woonadres, 2011 (procenten)

Centrum	9
Noord	37
Zuidoost	2
Zuid	4
West	4
buiten Amsterdam	46
totaal	100

Respons naar werkzaam vanuit huis, 2011 (procenten)

ja	35
nee	61
geen antwoord	4
totaal	100

Vragenlijst

Serial   Serie nummer

--	--	--	--	--	--

V1   **Waarom is uw bedrijf gevestigd in Amsterdam-Noord? <i>Meerdere antwoorden mogelijk.</i>**

- 1   mijn bedrijf is van oudsher in Noord gevestigd
- 2   ik woonde al in Noord
- 3   ik zit zo dicht bij mijn klanten
- 4   ik zit zo dicht bij bedrijven waarmee ik samenwerk
- 5   vanwege de goede bereikbaarheid
- 6   ik kon hier geschikte bedrijfsruimte krijgen
- 7   de bedrijfsruimte in Noord is goed betaalbaar
- 8   (een groot deel van) mijn personeel woont hier
- 9   de sfeer in Noord spreekt mij aan
- 10   anders, namelijk _____
- 11   weet ik niet

V2   **Bent u van plan om binnen twee jaar met uw bedrijf te verhuizen?**

- 1   nee → ga naar vraag V4
- 2   ja, binnen stadsdeel Noord → ga naar vraag V4
- 3   ja, naar een ander stadsdeel, namelijk naar _____
- 4   ja, naar buiten Amsterdam, namelijk naar _____
- 5   ik wil wel verhuizen, maar ik kan niet
- 6   weet ik niet → ga naar vraag V4

V3   **Waarom overweegt u uw bedrijf buiten stadsdeel Noord te vestigen? <i>Meerdere antwoorden mogelijk.</i>**

- 1   buiten Noord is meer en beter opgeleid personeel beschikbaar
- 2   buiten Noord ben ik beter bereikbaar voor mijn klanten
- 3   buiten Noord ben ik beter bereikbaar voor mijn leveranciers
- 4   buiten Noord heb ik meer mogelijkheden om te laden en te lossen
- 5   buiten Noord is meer aanbod van geschikte bedrijfsruimte
- 6   buiten Noord is bedrijfsruimte goedkoper
- 7   buiten Noord is het ondernemingsklimaat beter
- 8   om persoonlijke redenen
- 9   anders, namelijk _____
- 10   weet ik niet

V4   **Werkt u vanuit uw huis?**

- 1   ja
- 2   nee
- 3   geen antwoord

Digitaal Panel Noord

V5	Nu volgt een aantal stellingen. Kunt u telkens aangeven of u het met deze stellingen eens of oneens bent?	volledig eens	eens	neutraal	oneens	volledig oneens	weet ik niet	niet van toepassing
	Het is makkelijk bedrijfsruimte in Noord te vinden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Bedrijfsruimtes in Noord zijn voor mijn type bedrijf betaalbaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Het pand waarin ik werk voldoet aan mijn wensen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Mijn bedrijf is goed bereikbaar voor klanten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	De parkeermogelijkheden in de omgeving van mijn bedrijf zijn goed	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Mijn bedrijf is goed bereikbaar met het OV	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	De komst van de Noord-Zuidlijn is gunstig voor mijn bedrijf	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Noord is een goede plek om te netwerken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	In Noord kan ik veel mensen ontmoeten die werkzaam zijn in dezelfde branche	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Mijn bedrijf staat in een inspirerende werkomgeving	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	In Noord is het bedrijfsleven goed georganiseerd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Stadsdeel Noord heeft een goede dienstverlening	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Het is makkelijk om in Noord vacatures in te vullen voor hoogopgeleide functies	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Het is makkelijk om in Noord vacatures in te vullen voor laagopgeleide functies	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

V6 Welk rapportcijfer geeft u voor het ondernemersklimaat in Noord?

V7 Welke onderwerpen zijn voor u het meest van belang bij het bepalen van dit cijfer? <i>Maximaal 3 antwoorden</i>

- 1 lokale lasten
- 2 bereikbaarheid
- 3 parkeermogelijkheden
- 4 woonomgeving
- 5 aanbod van recreatieve voorzieningen
- 6 aanbod van zorg en welzijn
- 7 aanbod van onderwijs
- 8 aanwezigheid geschikt personeel
- 9 begeleiding startende ondernemers
- 10 vergunningverlening stadsdeel
- 11 communicatie stadsdeel
- 12 soort bedrijven in Noord
- 13 aanwezigheid betaalbare bedrijfsruimte
- 14 aanwezigheid ondernemingsverenigingen, belangenclubs, et cetera
- 15 de sfeer in Noord
- 16 anders, namelijk _____
- 17 weet ik niet

V8 Is het ondernemingsklimaat in Noord volgens u de afgelopen twee jaar verbeterd of verslechterd?

- 1 sterk verbeterd → ga naar vraag V9
- 2 verbeterd → ga naar vraag V9
- 3 gelijk gebleven → ga naar vraag V11
- 4 verslechterd → ga naar vraag V10
- 5 sterk verslechterd → ga naar vraag V10
- 6 weet ik niet → ga naar vraag V11

V9 Kunt u aangeven waarom het ondernemersklimaat in Noord is verbeterd?

Digitaal Panel Noord

V10 Kunt u aangeven waarom het ondernemersklimaat in Noord is verslechterd?

V11 Waar kan het stadsdeel de komende jaren aan werken om het ondernemingsklimaat in Noord te verbeteren?

V12 Heeft u nog opmerkingen naar aanleiding van dit onderzoek, of suggesties voor onderwerpen voor volgende onderzoeken? Deze kunt u hieronder beschrijven.